

**Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra de științe economice**

**INDICAȚII METODICE
privind elaborarea și susținerea
tezei de licență**

**Pentru studenții ciclului I – studii de licență,
domeniul general de studiu 36 – „Științe economice” la specialitatea
363.1 - „Business și administrare”
studii cu frecvență la zi și frecvență redusă**

Discutate și aprobate în calitate de Indicații metodice privind elaborarea și susținerea tezei de licență pentru studenții specialității economice 363.1 „Business și administrare” la ședința catedrei de Științe economice din 22 noiembrie 2014, procesul verbal nr. 03.

Șef Catedră de științe economice

dr., conf.univ. Carolina TCACI

Discutate și aprobate pentru publicare în calitate de Indicații metodice privind elaborarea și susținerea tezei de licență pentru studenții specialității economice, 363.1 „Business și administrare”, la ședința Consiliului FȘREM din _____, 2014, procesul verbal nr. ____

Președintele Comisiei metodice FȘREM

dr. conf. univ. Liubov ZASTÎNCEANU

Indicațiile metodice privind elaborarea și susținerea tezei de licență pentru studenții specialității economice, 363.1 „Business și administrare” includ recomandări cu privire la scopul, sarcinile, ordinea, procesul de elaborare a tezei de licență, alegerea temei tezei de licență la specialitate și a conducătorului științific, selectarea literaturii la tema cercetată, întocmirea planului, precum și elaborarea propriu-zisă, perfectarea și susținerea tezei de licență.

Autori:

Tcaci Carolina, dr., conf. univ.

Amarfii-Railean Nelli, dr., conf. univ.

Recenzent:

Trusevici Alla, dr., conf. univ.

CUPRINS

1. Scopul și sarcinile elaborării tezei de licență	4
2. Alegerea temei și procesul de elaborare a tezei de licență	4
3. Studierea surselor bibliografice și a informației din întreprindere.....	5
4. Culegerea și sistematizarea materialului practic	5
5. Structura și conținutul tezei de licență	5
6. Volumul și cerințele tehnice de perfectare a tezei de licență	6
7. Avizul (referința) conducătorului științific.....	8
8. Susținerea tezei de licență	8
9. Anexe	10

1. Scopul și sarcinile elaborării tezei de licență

Procesul de la Bologna a impulsat efectiv restructurarea și reformarea întregului sistem de învățământ din republică, impunând ajustarea acestuia la cerințele și standardele europene. Procesul accelerat și multiplele mutații în sfera educației conduc, indiscutabil, la perfecționarea învățământului tradițional și la implementarea celui formativ-inovativ. Astfel, în prezent se insistă asupra modernizării și perfecționării metodologiei didactice prin sporirea gradului de interactivitate a metodelor de predare; valorificarea noilor tehnologii informaționale și de instruire; problematizarea sistemului de predare/învățare, diversificarea metodologiei bazate pe îmbinarea activităților de învățare și de muncă independentă cu activitățile de cooperare, de învățare în grup etc.

Procesul de pregătire a specialiștilor din domeniul economiei se finalizează cu susținerea tezei de licență. Elaborarea acesteia necesită studierea și însușirea prevederilor sistemului național de management, culegerea, sintetizarea și generalizarea informației privind aspectele teoretice și practice ale unui sector concret al economiei.

Potrivit noilor standarde, accentul urmează a fi pus pe cercetarea unui subiect din perspectiva praxis-ului, aplicându-se, bineînțeles, metodologia și terminologia științifică în procesul analizei propriu-zise. Tezele de licență urmează a fi elaborate în strictă conformitate cu finalitățile stabilite în noul plan de studii și cu competențele profesionale dobândite de studenți pe parcursul ciclului I licență. Tezele de licență se vor întemeia pe studii de caz, întrucât un studiu de caz este o investigație empirică prin care se cercetează un fenomen economic actual din viața reală.

Prin urmare, teza de licență urmează să valideze, mai întâi de toate, statutul profesional al studentului. Absolvenții primului ciclu vor elabora, la alegere, în funcție de capacități și preferințe, teze academice sau proiecte profesionale.

Tezele de licență vor avea în vizor studii de caz axate pe teme actuale de cercetare din domeniile specialităților respective. Problemele de cercetare vor fi, obligatoriu, de natura aplicativă, iar studiile de caz vor fi formulate astfel încât să asigure dezvoltarea complexă a subiectului de cercetare, sintetizarea practicilor profesionale curente, argumentarea viziunii asupra aspectelor analizate.

În acest format, teza de licență va cuprinde:

Introducere – 2 pagini.

Trei capitole, fiecare câte 10 – 12 pagini.

Concluzii și recomandări – 2 pagini.

Bibliografie – circa 20 de surse, 1-2 pagini.

Anexe – cel puțin 5 pagini.

Declarația privind conținutul tezei de licență – 1 pagină.

Total pagini licență – 35-40 pagini.

Studentul va demonstra capacitățile de a cerceta și a evalua o întreprindere concretă, aptitudinile de a formula, în baza materialului practic, concluziile și recomandările respective.

Elaborarea tezei de licență presupune realizarea următoarelor sarcini:

- sistematizarea și aprofundarea cunoștințelor teoretice aferente temei alese;
- cercetarea modului de organizare a activității la o întreprindere concretă;
- elaborarea recomandărilor privind perfecționarea sectorului examinat, analiza rezultatelor activității întreprinderii;
- analiza nivelului de computerizare a proceselor de prelucrare a informației economice.
- acumularea cunoștințelor necesare cercetărilor științifice ulterioare.

În procesul elaborării tezei de licență se va ține cont de următoarele cerințe:

- teza se va axa pe prevederile actelor legislative și normativ-instructive cu privire la tema cercetată și comentariile cu privire la aplicarea acestora;
- în teză se vor aplica, analiza și generaliza documente primare și centralizatoare, date statistice din activitatea unei întreprinderi concrete; analiza anchetelor;
- elaborarea tezei necesită sistematizarea opiniilor diferitor autori privind problemele abordate în teză și formularea propunerilor proprii ale studentului;

Teza de licență se va perfecta conform prezentelor Indicații metodice.

2. Alegerea temei și procesul de elaborare a tezei de licență

Tematica tezelor de licență se examinează și se aprobă pentru fiecare an de studii la ședința Catedrei de științe economice. Studenților li se oferă posibilitatea de a alege una din temele aprobate de catedră. Totodată studenții pot propune o temă originală, care corespunde intereselor științifice și practice personale. Nu se admite elaborarea tezelor de licență cu aceeași temă pe baza materialului practic al aceleiași întreprinderi de doi sau mai mulți studenți.

Drept factori ce determină alegerea temei tezei de licență pot fi:

- actualitatea problemei respective, cunoașterea, în linii generale, a particularităților managementului sectorului respectiv;

- dorința de a continua cercetările efectuate în cadrul elaborării tezelor anuale, rapoartelor la conferințele științifice sau cercurile studențești;
- interconexiunea cu activitatea profesională a studenților din învățământul cu frecvență redusă;
- existența surselor bibliografice, actelor normative și regulamentelor în vigoare;
- posibilitatea culegerii materialelor practice aferente temei.

În vederea aprobării temei alese, studentul prezintă șefului catedrei o cerere (anexa 1) în care se indică tema și unitatea economică materialele căreia vor servi drept bază pentru elaborarea tezei de licență.

Șeful catedrei aprobă tema tezei de licență, desemnează conducătorul științific al tezei și stabilește termenul de prezentare al acesteia la catedră.

Procesul ulterior de pregătire a tezei de licență poate fi divizat în următoarele etape:

- determinarea obiectului de studiu și elaborarea planului;
- studierea surselor bibliografice cu referință la temă;
- culegerea, prelucrarea și sistematizarea materialelor practice;
- pregătirea manuscrisului tezei, inclusiv formularea concluziilor și a recomandărilor autorului;
- definitivarea (perfectarea) tezei de licență;
- prezentarea tezei de licență finalizate la catedră.

Un element important al procesului de elaborare a tezei de licență îl constituie elaborarea conținutului tezei. Inițial se acceptă un plan orientativ. În acest scop studentul studiază, în prealabil, sursele bibliografice care se referă la tema tezei. Ulterior, planul orientativ este examinat și coordonat cu conducătorul științific de la catedră. Structura și conținutul tezei de licență sînt determinate de particularitățile temei alese. Varianta finală a planului tezei de licență se aproba de către conducătorul desemnat de șeful catedrei.

În scopul asigurării unei succesiuni logice în expunerea detaliată a materialului poate fi întocmit un plan desfășurat pentru fiecare paragraf al tezei.

3. Studiarea surselor bibliografice și a informației din întreprindere

După aprobarea temei tezei de licență se întocmește bibliografia, se studiază legislația în vigoare, regulamentele, actele normativ-instructive și literatura de specialitate (manuale, monografii, publicații din ediții periodice etc.) aferentă temei tezei.

Studiarea surselor bibliografice oferă studentului posibilitatea de a expune succesiv materialul tezei în conformitate cu tehnologia culegerii, grupării, evaluării, înregistrării și generalizării informației. În acest context, atenționăm asupra faptului că *se interzice categoric copierea surselor bibliografice*, precum și a materialelor din alte teze de licență. Studentul expune materialul în expresie proprie, comentînd aspectele pozitive și negative ale activității întreprinderii.

4. Culegerea și sistematizarea materialului practic

Teza de licență se elaborează, în mod obligatoriu, în baza materialelor practice din activitatea unei întreprinderi concrete. Drept urmare, culegerea unor astfel de materiale are o importanță deosebită, determinînd, în mare parte, rezultatele finale ale cercetării.

Anticipat, studentul i-a cunoștință de tehnologia de fabricare a produselor și de prestare a serviciilor, cu organizarea procesului de producție și de gestiune.

Fiecare sector al întreprinderii se va cerceta în mod consecvent. Examinînd modul de gestiune a întreprinderii, studentul precizează și prezintă în teză conținutul economic al operațiilor efectuate, caracterizează modul de generalizare și grupare a documentației din cadrul întreprinderii la tema de cercetare (acte normative și legislative, fișă, regulamente, ordine, rapoarte financiare, price-uri etc.).

Toate documentele menționate mai sus, trebuie controlate din punctul de vedere al veridicității și comparabilității datelor cuprinse în ele. În tabelele de sinteză și analiză se completează toate pozițiile pe orizontală și pe verticală, determinîndu-se totalurile respective. Nu se permite prezentarea în calitate de anexe a documentelor care nu țin nemijlocit de temă, cum ar fi: Statutul întreprinderii, autorizația care permite desfășurarea activității. Unul și același document se anexează numai o singură dată (un singur formular) și nu se repetă de două sau mai multe ori.

5. Structura și conținutul tezei de licență

Teza de licență, de regulă, include introducere, trei capitole, concluzii și recomandări, bibliografie, anexe. La rîndul său, fiecare capitol va cuprinde, două, trei paragrafe.

În *Introducere* (2 pagini) se argumentează: *actualitatea temei* alese, se apreciază *nivelul de studiere a temei*

în literatura de specialitate, se formulează scopurile și sarcinile, pe care și le propune spre realizare autorul în procesul elaborării tezei de licență; *obiectul cercetării, subiectul cercetării, metodele de cercetare, prezentarea succintă a structurii lucrării.*

Teza de licență trebuie să includă trei capitole: primul va conține rezultatele cercetării aspectelor teoretice la temă, al doilea și al treilea vor fi practico-aplicative și vor conține rezultatele cercetării proprii în bază de anchete, de teste, de chestionare, de analiză economică și/sau financiară a activității întreprinderii (după caz, în dependență de specificul temei cercetate).

În primul capitol accentul se va pune pe caracteristica generală a temei de studiu: conceptul, formele, tipurile, importanța etc. a tematicii studiate. Totodată, capitolul va cuprinde caracteristica legislației și a actelor normative în vigoare aferente temei tezei. Vor fi prezentate și analizate conceptele teoretice în baza temei de cercetare, studentul demonstrând capacități de generalizare a surselor bibliografice; de evidențiere a opiniilor diferitor autori, originalitatea soluțiilor propuse de aceștia, aspectele pozitive și/sau negative ale acestora. Dacă una și aceeași problemă este abordată de mai mulți autori, opiniile respective vor fi grupate după omogenitatea lor.

Expunerea materialului va fi efectuată consecvent și deplin în conformitate cu informațiile teoretice și cele culese din practica activității întreprinderii și utilizate de către student. Se recomandă utilizarea expresiilor „în accepțiunea economiștilor”, „H.Minzberg consideră că...”, „în opinia lui P.Drucher” ș.a. expuneri în așa context.

În capitolul doi al tezei, care va purta caracter teoretico-practic se vor studia metodele, modelele fenomenului cercetat, factorii de influență, metodele și tehnicile utilizate pentru cercetarea acestuia.

Capitolul trei, consacrat cercetărilor practice trebuie să cuprindă caracteristica și analiza critică a practicii de organizare a fenomenului cercetat în practica economică, care țin de „măsurarea” acestuia: anchete, chestionare, teste, tabele sintetice și analitice, analiza economică și/sau financiară ș.a. La fel, se va dezvălui modul de gestionare a problemelor abordate în teza de licență; precum și sistemul de management în întreprindere etc.

În condițiile prelucrării computerizate a informației textul tezei se expune în strictă conformitate cu această formă.

Recomandările autorului trebuie să fie determinate de necesitatea înlăturării neajunsurilor și abaterilor, depistate în procesul de cercetare a temei, și să cuprindă o previziune economică simplă bazată pe analiza datelor statistice colectate de la întreprinderea analizată.

Materialul practic folosit în teză trebuie să fie comentat și corelat. Comentariile și legătura reciprocă dintre etapele respective de generalizare a informației se fac în baza datelor reale cu trimiterea obligatorie la anexa corespunzătoare.

Capitolul trei, consacrat analizei activității economico-financiare a întreprinderii, necesită respectarea unor anumite cerințe. Astfel, analiza va avea drept scop evaluarea situației financiare și patrimoniale sau a altor parametri ai activității întreprinderii, determinarea influenței factorilor respectivi asupra modificării indicatorilor rezultativi, stabilirea rezervelor interne de creștere a acestor indicatori pe viitor.

Toate capitolele și paragrafele tezei trebuie corelate între ele. La sfârșitul fiecărui capitol se recomandă o trecere logică la compartimentul care urmează a fi examinat în capitolul ulterior. În acest scop este salutară utilizarea expresiilor de tipul „în baza analizei efectuate”, „rezultatele analizei demonstrează că”, „reieșind din”, „cercetările efectuate ne permit să concluzionăm că” etc.

Concluziile și recomandările se vor expune pe 2 pagini și vor conține două părți: în prima parte autorul apreciază starea generală a activității întreprinderii, denumită etichetă (anexa 3). Pe foaia de titlu se indică instituția de învățământ, facultatea, catedra, tema tezei și întreprinderea în baza materialelor căreia a fost realizată teza, numele și prenumele deplin al studentului, numele, prenumele, gradul științific și titlul didactic al conducătorului, localitatea și anul în care se elaborează teza de licență. Denumirea temei și alte elemente se indică cu majuscule fără a pune punct după fiecare din ele (anexa 2).

Se vor formula concluziile (concluzii concrete pînă la o pagină); în partea a doua se vor reflecta recomandările autorului pentru îmbunătățirea situației în întreprindere (numai la tema cercetată).

Planul-model al tezei de licență, este prezentat în anexa 2 la Indicațiile metodice.

Anexele la teză vor include documentele primare, scheme, tabele, diagrame, ce prezintă indicatorii economico-financiar și dinamica lor.

6. Volumul și cerințele tehnice de perfectare a tezei de licență

Teza de licență trebuie să corespundă unor anumite cerințe nu numai după conținut, dar și după modul de prezentare. Astfel, volumul tezei va constitui 35-40 pagini de tipar cu excepția anexelor.

Elementele obligatorii ale tezei sînt următoarele: a) copertă; b) foaie de titlu; c) conținut; d) introducere; e) expunerea textuală a tezei (pe capitole și subcapitole (paragrafe)); f) concluzii și recomandări; g) bibliografie; h) anexe.

Pe coperta tare a tezei de licență se aplică suplimentar o foaie de titlu,

Pe verso al foii de titlu se vor aplica semnăturile autorului, conducătorului științific al tezei și se va indica data aprobării pentru susținere a tezei de către Catedră (anexa 5). Foaia de titlu este urmată de cuprins, în care capitolele și subcapitolele (paragrafele) se numerotează cu cifre arabe. Pentru fiecare paragraf se indică numărul paginii la care acesta începe.

Tezele de licență se imprimă pe hârtie albă, format A 4, pe *două părți* a foii. Textul pe pagini se va amplasa în așa mod încât câmpul va avea următoarele dimensiuni: din stînga – 3 cm, din dreapta – 1,5 cm, de sus – 2 cm, de jos – 2 cm.

Teza se redactează computerizat, utilizîndu-se următoarele semne corespunzătoare: font – 12pt, interval – 1,5, caractere – Times New Roman. Se utilizează majuscule și Bold la scrierea titlurilor de capitole. Paragrafele se scriu cu litere mici, evidențiindu-se cu Bold. Evidențierea în text a anumitor cuvinte cu Bold *se interzice*, utilizîndu-se moderat doar Italic. Toate paginile se numerotează cu cifre arabe, începînd cu pagina a treia (prima pagină (foaia de titlu), a doua (verso al foii de titlu) nu se numerotează). Expunerea fiecărui capitol al tezei va începe pe o pagină nouă, iar a fiecărui paragraf peste un interval suplimentar de la paragraful precedent. Numărul paginii se indică pe câmpul din dreapta al paginii, jos.

Expunerea materialului se face de la persoana a treia. De exemplu, se vor evita expresiile „eu consider”, „după părerea mea”, utilizînd forma „autorul este de părerea”, „în opinia noastră” etc.

Dacă teza de licență conține scheme, grafice și tabele acestea, în mod obligatoriu, vor fi numerotate. Denumirea se va amplasa deasupra tabelelor, iar pentru figuri - sub acestea.

Tabelele în text se numerotează în partea dreaptă (fără simbolul „nr.”). Numerele tabelelor se atribuie în ordine crescîndă în cadrul fiecărui capitol. De exemplu tabelul 2.1.1 – tabelul 1 din paragraful 1 al capitolului 2. Denumirea tabelelor reflectă conținutul generalizat al datelor prezentate în tabel. În mod obligatoriu este necesar de reflectat unitățile de măsură (anexa 6). Dacă tabelul este prezentat pe două sau mai multe pagini (ceea ce este recomandat să se evite), pe prima pagină se indică denumirea coloanelor respective și numerotarea acestora, iar pe fiecare pagină următoare se va menționa „Continuarea tabelului”. Denumirea coloanelor nu se repetă, ci se indică doar numărul acestora. La completarea tabelului cu date nu se admite utilizarea doar a datelor constatatoare, în mod obligatoriu, se vor calcula abateri, ritmuri sau tempouri de creștere etc. *Perioada analizată* în teză va fi de minimum trei ani, inclusiv anul precedent anului de susținere a tezei de licență.

Figurile ce conțin scheme și diagrame se numerotează cu cifre arabe (de exemplu, Figura 3.1.1) amplasate sub ele (anexa 7).

În teza de licență unitățile de măsură principale se indică fără prescurtări, de exemplu 5 mii lei, 100 mii decalitri etc.

Toate cuvintele în teză se descriu deplin, în afară de abreviaturile, semnificația cărora este bine cunoscută (kg, m, etc.). Noțiunile care se repetă pot fi înscrise folosind abreviaturile respective, de exemplu, Societatea pe acțiuni (S.A.), Standardele Naționale de Contabilitate (S.N.C.). În acest scop se procedează astfel: prima denumire, în mod obligatoriu, se scrie deplin, iar în paranteze – abreviatura. Întrebuințarea ulterioară a noțiunii respective în teză va fi prin abreviere.

În teză nu se admit însemnări, corectări, conturări de litere etc.

Dacă în teză sînt folosite citate și expuneri necesare pentru argumentarea unor opinii, date etc. din text, referința (trimiterea) la sursa bibliografică respectivă se va face astfel: după citată, în paranteze patrate, se indică numărul de ordine al sursei bibliografice și pagina respectivă, de exemplu [4, p.144]. Citata trebuie să conțină suficiente elemente care să asigure corespunderea exactă a acesteia cu sursa bibliografică. *Copierea din surse bibliografice fără citarea autorului se consideră plagiere*. Referințele se vor face doar la sursa primară.

Bibliografia. Orice lucrare științifică se încheie cu referințe bibliografice sub forma unei liste a lucrărilor consultate. Ea trebuie să reflecte documentarea reală, adică citarea obligatorie a lucrărilor înscrise în lista bibliografică. Este contraindicată utilizarea procedurii includerii lucrărilor nefolosite efectiv, numai pentru „numele” autorului.

Sursele bibliografice, indiferent de caracterul, momentul și locul apariției sau originii, sînt aranjate alfabetic, în următorul mod:

Monografii

1. Amarfii-Railean, Nelli. Diagnosticul potențialului economic al întreprinderii. Bălți: Presa universitară bălțeană, 2013. 184 p.
2. Belobrov, A.; Chicu, N.; Cebotari, T.; Branașco, N. Impactul remitențelor asupra rezilienței sistemului financiar al Republicii Moldova. Chișinău: Pontos, 2013. 300 p.
3. Burlacu, N. ; Tcaci, C. Viabilitatea întreprinderii prin managementul anticriză. Chișinău: ULIM, 2012. 291 p.
4. Stratan, A. et al. Management strategic (în baza întreprinderilor de panificație). Chișinău: Institutul de Economie, Finanțe și Statistică, 2012. 310 p.

Surse electronice

1. Badea, E. Contribuții la optimizarea proiectării instalațiilor electrice și de automatizare. Rezumat teză de doctorat. București, 2010. http://dsd.utcb.ro/teze/pdf/rez_badeaeugen.pdf (citată 14.02.2014)
2. Piperea, Gh. Conceptul de întreprindere în dificultate în reglementarea Legii nr.318/2009. București, 16 februarie 2010. <http://www.juridice.ro/100045/conceptul-de-intreprindere-in-dificultate-in-reglementarea-legii-nr-381-2009.html> (citată 11.11.2014).

Publicații în reviste, materiale ale conferințelor etc.

1. Belostecnic, Gr.; Guțu, C. Competitivitatea economică în contextul dezvoltării durabile a Republicii Moldova. În: *Economica*, nr.2 (62), 2008, p.73-87.
2. Cotelnic, A. Adaptarea firmelor la mediul concurențial și rezistența opusă de angajați. În: *Economica*, nr. 1, An. 2007, p. 31-34.

Legi, alte acte legislative și normative

1. Legea privind susținerea întreprinderilor mici și mijlocii. Nr. 206-XVI, din 07 iulie 2006. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 11.08.2006, Nr. 126-130 (605).

1. Tcaci C. Asigurarea viabilității economice și managerial a întreprinderilor. 08.00.05 - Economie și management (în antreprenoriat): teza de doctor în economie / C. Tcaci; cond. șt. N. Burlacu, Chișinău: [s. n.], 2011. 258 p.

Pentru sursele electronice se cere a menționa adresa deplină și data obținerii materialului (deoarece plasarea în Internet este temporară). În acest scop, după indicarea sursei, în paranteze, se va indica (citată 04.10.2014).

Bibliografia va fi prezentată la sfârșitul lucrării, după prezentarea concluziilor și înaintea anexelor, în ordine strict alfabetică, după inițiala numelui autorilor principali. Lucrările fără autor principal vor fi listate alfabetic, după litera inițială a titlului.

Actele normative, elementele de legislație, hotărârile și deciziile cu caracter operativ vor fi înscrise alfabetic, după încheierea listei lucrărilor bibliografice principale

Întocmirea corectă a bibliografiei demonstrează capacitatea autorului de a selecta sursele necesare, oferă conducătorului tezei posibilitatea de a aprecia volumul și calitatea lucrului efectuat de student, plenitudinea datelor și importanța surselor incluse în bibliografie.

Anexele la teza de licență se perfectează ca o continuare a tezei. Fiecare anexă începe pe o pagină nouă, în colțul din dreapta de sus indicându-se cuvântul „Anexa” și numărul ei (de exemplu, Anexa 1). Fiecare anexă va fi intitulată reieșind din conținutul ei. Numerotarea tabelelor și figurilor în anexe se va efectua în următorul mod:

- a tabelelor (amplasat deasupra tabelului) – Tabelul A 6.4. Dinamica vânzărilor pe grupe de nomenclatură a întreprinderii S.A. „Floarea Soarelui” pe anii 2011-2013 – tabelul 4 din anexa 6;

- a figurilor (amplasat sub figură) – Figura A 4.2. Schema procesului de elaborare a strategiei de produs – figura 2 din anexa 4.

Anexa cuprinde elemente de dimensiuni mai mari (tabele de calcul, diagrame, grafice complexe), prin care se sintetizează, se dezvoltă determinări și prelucrări de date sau se expun detalii mai puțin semnificative din structura lucrării.

7. Avizul (referința) conducătorului științific

Teza de licență definitivată și semnată de către student se prezintă la catedră pentru a fi înregistrată. După un control minuțios, conducătorul tezei semnează lucrarea pe foaia de titlu, întocmește avizul (referința) și studentul prezintă teza șefului catedrei.

Referința se întocmește într-o formă liberă, dar va include: caracteristica generală a tezei, actualitatea tezei; desfășurarea conținutului tezei conform structurii acesteia; nivelul de expunere a materialului (asigurarea caracterului complet al datelor, prezența schemelor, graficelor etc.); aprecierea modului de prezentare a tezei; aspectele pozitive și negative ale tezei; concluziile generale.

Menționând aspectele pozitive ale tezei, conducătorul va menționa aportul studentului la cercetare, capacitatea de a aborda critic sursele bibliografice de specialitate și de a analiza activitatea întreprinderii respective.

În concluzia generală a referinței se menționează dacă teza corespunde sau nu cerințelor în vigoare. Dacă teza corespunde cerințelor conducătorul o recomandă spre susținere.

Șeful catedrei, luând în considerare tematica tezei de licență și referința conducătorului, face cunoștință cu teza, indică pe foaia de titlu „*Se admite spre susținere*”, semnătura, data, luna, anul. Tezele ce conțin erori, date false, greșeli, insuficiente date practice, analitice, recomandări teroretice sunt respinse autorilor pentru a fi perfectate, dacă termenul de prezentare permite (este suficient timp pentru

a efectua perfectările). În cazul când se depistează că teza de licență este copiată, ea se reține și nu se admite spre susținere. Tezele de licență care nu sunt admise spre susținere se examinează la ședința catedrei în prezența studentului și a conducătorului științific.

8. Susținerea tezei de licență

Susținerea tezei are drept scop evaluarea cunoștințelor studentului la tema respectivă. Studentul trebuie să se orienteze în materie, să explice situațiile prezentate în teză, să răspundă la întrebări cu caracter atât teoretic, cât și practic.

Principala sarcină a studenților la susținere este de a prezenta succint, în 7-10 minute, conținutul cercetărilor expuse în teză, menționând motivul alegerii tezei, obiectivele tezei, căile de realizare a acestora, concluziile principale, obstacolele întâlnite în procesul elaborării tezei, precum și recomandările elaborate.

În scopul ridicării gradului ilustrativ la expunerea conținutului tezei de licență studentul prezintă în Power Point calculele, tabelele, graficele, schemele, proiectele de documente primare și centralizatoare. Se va evita prezentarea materialului teoretic, expunându-se doar cel practico-analitic. Toate acestea trebuie să fundamenteze concluziile și recomandările formulate de autor.

După expunerea succintă a conținutului tezei autorul răspunde la întrebările membrilor Comisiei Examenelor de Licență. Ulterior se anunță concluziile generale din referința conducătorului științific, menționându-se obiecțiile și neajunsurile indicate în ea. Autorul tezei își exprimă atitudinea sa față de neajunsurile indicate în

referință, concretizând și explicând cauzele neajunsurilor sau lacunelor comise.

Decizia Comisiei Examenelor de Licență privind aprecierea tezei se bazează pe calitatea tezei, concluziile conducătorului, rezultatele susținerii. Cu note înalte sunt apreciate tezele care corespund următoarelor cerințe:

- sînt îndeplinite conform prezentelor indicații metodice;
- evidențiază corect problemele-cheie ale tezei;
- dezvăluie pe deplin toate aspectele problemei abordate;
- conțin comentarii, aprecieri și recomandări proprii ale studentului

referitor la practica economiei naționale

- sunt bazate pe publicațiile recente ale diferitor autori;
- conțin material aplicativ bogat și analiza amplă a acestuia (pe

întreprindere, segmentul concret al pieței naționale sau internaționale).

Baremul pentru evaluarea tezelor de licență

Punctaj	1-13	14-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75-84	85-94	95-100
Nota	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Baremul include următorii indici:

1. Prezentarea lucrării (Power Point) – 15 puncte.
2. Perfectarea lucrării (tehnoredactarea) conform Indicațiilor metodice – 10 puncte.
3. Tema lucrării corelată cu obiectivele, conținutul și sarcinile lucrării, ponderea părții practice și a elementului noului – 20 puncte.
4. Analiza macroeconomică/microeconomică în dependență de tema cercetată – 10 puncte.
5. Concluzii și recomandări argumentate – 10 puncte.
6. Prezentarea tezei în dezbateri, corectitudinea răspunsurilor la întrebări – 15 puncte.
7. Structura și conținutul tezei de licență conform *Indicațiilor ...* (compartimente, sintetizarea materialului în tabele, grafice, referințele bibliografice) – 10 puncte.
8. Prezentarea materialelor ce confirmă anchetările – 10 puncte.

Doamnă șef catedră,

Subsemnatul, Anatol Codru, student al anului 3, învățămînt cu frecvență la zi/reducă (de subliniat), specialitatea Business și administrare, gr. BA31Z, solicit aprobarea temei tezei de licență „Specificul politicii de produs în întreprinderile industriale” (în baza materialelor S.A. „Floarea Soarelui”).

02.09.2014

Anatol Codru

Șefului Catedrei de științe economice, dr., conf. univ.. Tcaci Carolina

CONȚINUT

INTRODUCERE.....	4
1. CONCEPTUL DE PRODUS ȘI ELEMENTELE ACESTUIA	
1.1. Esența politicii de produs drept componentă a mixului de marketing.....	6
1.2. Componentele de bază ale politicii de produs.....	10
2. ELABORAREA POLITICII DE PRODUS ÎN CADRUL ÎNTREPRINDERII (ÎN BAZA MATERIALELOR SA „FLOAREA SOARELUI”)	
2.1. Factorii de influență asupra politicii de produs a întreprinderii.....	14
2.2. Analiza nomenclatorului și a sortimentului de produse a întreprinderii.....	19
2.3. Studiu brandului întreprinderii	24
3. RECOMANDĂRI DE PERFEȚIONARE A POLITICII DE PRODUS A ÎNTREPRINDERII (ÎN BAZA MATERIALELOR S.A. „FLOAREA SOARELUI”)	
3.1. Analiza piețelor de desfacere a întreprinderii și evaluarea modalităților de extindere a acestora.....	29
3.2. Elaborarea strategiilor de produs recomandate întreprinderii.....	35
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI.....	40
BIBLIOGRAFIE.....	42
ANEXE.....	44
Declarația privind conținutul tezei de licență	

Model de etichetă

Anatol CODRU, gr. BA31Z,
specialitatea Business și administrare,
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului

Teză de licență în științe economice

„Specificul politicii de produs în întreprinderile industriale”

(în baza materialelor S.A. „Floarea Soarelui”)

Bălți, 2015

**Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra de științe economice**

Anatol CODRU

SPECIFICUL POLITICII DE PRODUS ÎN ÎNTREPRINDERILE INDISTRIALE

(în baza materialelor S.A. „Floarea Soarelui”)

(Teză de licență în științe economice)

Conducător științific:

Alla Trusevici, dr., conf. univ.

Bălți, 2015

Teza a fost prezentată la catedră
în data de „_____” _____ 2015
Autor: Anatol CODRU

Controlat
Conducător științific: Alla TRUSEVICI, dr., conf. univ.

_____ 2015

Admisă pentru susținere
Șef catedră, dr., conf. univ. Carolina TCACI

_____ 2015

Tabelul 2.1.2

Evaluarea costului capitalului împrumutata pentru S.A. „Floarea Soarelui” pe anii 2009-2013

Nr crt.	Indicatorul	Simbol	2011	2012	Abat., +- 2011 către 2010	2013	Abat. +- 2011 către 2010
1	Capital împrumutat, mii lei	Cî	300,0	1000,0	700,0	2299,3	1299,3
2	Rata dobânzii oferite la creditare, %	R% pl	18,0	18,0	0	21,0	3,0
3	Dobânda plătită, mii lei	Dp	53,4	179,3	125,9	448,4	269,1
4	Rata medie anuală a dobânzii, % (efectiv)	R% ef	17,8	17,93	0,13	19,5	1,57
5	Rata cheltuielilor cu dobânzile, %	Rcd	1,1	2,8	1,7	4,5	1,7
6	Cheltuieli de atragere a creditului, mii lei (asigurarea gajului, contracte notariale ș.a.), mii lei	Ch a	5,2	8,4	3,2	16,2	7,8
7	Rata cheltuielilor cu atragerea și utilizarea creditelor, %	Rcc	1,2	2,9	1,7	4,7	1,8

Descifrarea numerotării – tabelul 2 din subcapitolul (paragraful) 2 al capitolului 2.

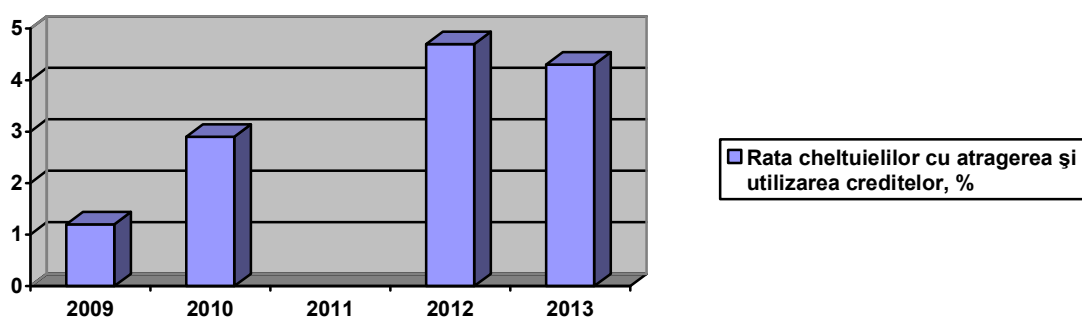


Figura 3.1.1. Dinamica ratei cheltuielilor cu atragerea și utilizarea creditelor S.A. „Floarea Soarelui” pe anii 2009-2013

Descifrarea numerotării – tabelul 1 din subcapitolul (paragraful) 1 al capitolului 3

Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului
Catedra de științe economice

AVIZ
la teza de licență

cu tema _____

a student(ului, ei) _____

specialitatea _____ gr. _____

Aprecierea conducătorului științific privind teza de licență:

nr crt.	Criterii	Calificativ			
		Insuf.	Sufic.	Bine	F. bine
1	Actualitatea temei				
2	Coerența structurii, scopului, obiectivelor cu tema cercetată				
3	Actualitatea și corectitudinea perfectării surselor bibliografice				
4	Completitudinea cercetărilor teoretice				
5	Utilizarea informației factologice				
6	Calitatea aplicației practice				
7	Comentarii, aprecieri și recomandări proprii ale studentului referitor la activitatea întreprinderii/practica economiei naționale				
8	Respectarea prevederilor prezentelor Indicații metodice (inclusiv tehnoredactarea și utilizarea limbajului de exprimare științifică și profesională)				
9	Relevanța concluziilor				
10	Gradul de aplicabilitate practică și precizie a recomandărilor				

Note suplimentare _____

Concluzionând, teza corespunde parțial/integral (de subliniat) cerințelor înainte acestui gen de lucrări și este recomandată spre susținere în fața Comisiei pentru examenul de licență.

Cond. Științific _____ Semnătura _____ Data _____